

WILHELM STENHAMMAR

1871–1927

Sången

En symfonisk kantat

A Symphonic Cantata

Opus 44

Källkritisk utgåva av/Critical edition by Finn Rosengren

Levande Musikarv och Kungl. Musikaliska akademien

Syftet med Levande Musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten gems of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Textredaktör/Text editor: Erik Wallrup
Redaktör/Editor: Magnus Svensson

Levande Musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 2231/Edition No. 2231
2020
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande Musikarv
ISMN 979-0-66166-710-0

Levande Musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Svenska Litteratursällskapet i Finland och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket, Svensk Musik och Sveriges Radio.

Orkesterbesättning/Orchestra

Flauto I, II
Flauto III/Flauto piccolo
Oboe I, II
Oboe III/Corno inglese
Clarinetto I, II, III in A, B
Clarinetto basso in B
Fagotto I, II, III
Contrafagotto
Corno I, II, III, IV in D, Ess, E, F
Tromba I, II, III in B, C
Trombone I, II, III
Tuba
Timpani
Triangolo
Tamburino
Tamburo
Piatto/Piatti
Gran Cassa
Arpe
Celesta
Pianoforte
Violini I
Violini II
Viole
Violoncelli
Contrabassi

Soprani giovanili

Soli: Soprano, Alto, Tenore, Baritono

Coro: Soprani, Alti, Tenori, Bassi

"SÅNGEN"

EN SYMFONISK KANTAT.

3

DIKT AV TURE RANGSTRÖM

I.

WILH. STENHAMMAR, Op. 44.

Tempo Andante, poco rubato.*Passionato, patetico.*

BAR. SOLO.

PIANO.

Min sång, mitt land, du mi-na sång - ers land! O, låt mig ta - la

högt och fritt till li - vet och trot - sigt pri - sa för var smär - tas

brand och öd - mjukt tac - ka för vart sår som ri - vet blö - der än och

Ten. Bar. Mitt land, hur

stil - las av din hand. *p* (några röster)

Bassi. (några röster) Min sång, mitt land!

Min sång, mitt land, du mi-na sång - - - ers land!

15 Ten. solo.

bär du själv ej ärr på sår av bitt - ra ne - der - lag och stol - - ta stri - - - der.

18 2

Mot brust-na häl - - lar än - nu brott - - sjön slår,

21

och tung är nat - ten i din vin - - ters ti - - der, lång

24 3

— som vä - - gen till din blom - - nings vår.

Sopr.

Alti. (några)

Ten. (några) Mitt land, — mitt land, du mi - na sång -

Bassi. Mitt land, — mitt land! (några) *mf*

Mitt

3

29

Alto solo.

4

Likt of-fer-rö - kar än från blo - dad härd i

(några Sopr. 2.) *pp*

Mitt land, mitt land!

- ers land!

land, mitt land!

4

33

gran - mörk skym - ning do - va bö - ner sti - - - ga.

cresc.

6

6

36

Ur dju - - - pen ro - - - par du, i

f

fz

p

ff

fz

39

dig en värld av fru - - sen skräck - - - men al - -

molto cresc.

fz

5

ff

fz

p

COLO

Ten. - la gu-dar ti - - ga stunt som for - - dom ö - ver off - - - rets

Bassi 2. (nägra) - sotto voce

Mitt land,

gärd.

Alti 2.

Ten. 1. (nägra) p Mitt land.

Ten. 2. (nägra) p Mitt land, mitt land, mitt

Bassi 2. (nägra, endast djupa röster, inga 1. basar) sotto voce Mitt land, mitt land, mitt land!

Bassi 2. Mitt land, mitt land, mitt land!

mitt land, du mi - na sång - - ers land, mitt land,

poco cresc.

Alti 1. mp

Alti 2. Mitt land, mitt land, du mi - na sång - ers land!

Ten. 1. mitt land!

Ten. 2. land! (en soloröst) mp Tung - är nat-ten i din

Bassi 2. Mitt land, mitt land! (en soloröst) mf dim. p.

Bassi 2. Mitt land, mitt land, du mi - na sång - ers land!

mitt land!

dim. p pp

11

vin - ter - nat - ten.

- - - ten.

tung - är nat - - - ten, lång som vä - - gen till din

- - - ter.

- - - ter, tung är nat - ten, lång som vä - gen till

- - - ten, nat - - - ten som vä - gen till

- - - ten, lång som vä - gen till

- - - ten, lång som vä - gen till

p dim. *pp*

79

Sopr. 1.

Alti 1. *pp*

blom - nings vår.

Ten. 1.

blom - ning.

Ten. 2.

blom - ning.

Bassi 1. (endast några röster) *pp* *perdendosi*

blom - ning, lång som vä - - - gen... (endast några röster) *pp* *perdendosi*

Bassi 2.

blom - ning, lång som vä - - - gen...

12

10 **ritard.** - - - **Tempo molto sostenuto.** 13

86

SOPRANI GIOVANILI

1. (divisi in 3 parti)

2.

3.

Sopr. solo.

mezza voce

Då ser jag da - gen lyf - ta ö - ver hav.

ppp

ppp

ppp

pp

perdendosi

sempre pp

92

poco cresc.

99 14 *sempre pp e legatissimo*

1. *sempre pp e legatissimo*

2. *sempre pp e legatissimo*

(in 4 parti)

3. *sempre pp e legatissimo*

4. *sempre pp e legatissimo*

14 *pp* *trm cresc.*

*) Åt varje sjungande bör in-tecknas lämpliga andhämtningsställen så placerade, att aldrig två röster i samma stämma andas samtidigt. Varje stämma måste klinga som ett oändligt stråkdirag.

Sopr. solo.

Da - gen

pp

tr. cresc.

pp

ser jag lyf - ta ö - ver hav och sol - rök strim - ma guld

tr.

16 poco a poco avvivando

— kring grå - a skä - - ren. Jag häl - sar kraf - ten, spi - ran - de i

poco cresc.

tr.

119 *poco cresc.* *p* *cresc.* *f*

poco cresc. *p* *cresc.* *f*

poco cresc. *p* *cresc.* *f*

poco cresc. *p* *cresc.* *f*

var- je våg som bär en glans av mod till li - vet

å som bär en glans av mod till li - vet

var- je våg som bär en glans av mod till li - vet

var- je våg som bär en glans av mod till li - vet

lav och strå och sten och var - je våg som bär en glans av mod till li - vet

p *cresc.*

17 Animato.

1. 2. *p*

som du gav.

som du gav.

som du gav.

Sopr. 1. *mf*

Sopr. 2. *mf*

Alti *mf*

Ten. 1. *mf*

Ten. 2. *mf*

Bassi 1. *mf*

Bassi 2. *mf*

Dag ö - ver hav, sol kring grå - a

Dag ö - ver hav, sol kring grå - a

Dag ö - ver hav, sol kring grå - a

Dag ö - ver hav, sol kring grå - a

Dag ö - ver hav, sol kring grå - a

Dag ö - ver hav, sol kring grå - a

Dag ö - ver hav, sol kring grå - a

p *cresc.* *mf*

127

Sopr. giov.
1. 2.

mf

3. 4.
mf

Sopr. 1. 2.

poco a poco più f

Alti.

poco a poco più f

Ten. 1. 2.

poco a poco più f

Bassi 1. 2.

poco a poco più f

sol kring grå - a skär. Kraf - ten sväl - - ler, kraf - ten väl - -
 sol kring grå - a skär. Kraf - ten sväl - - ler, kraf - ten väl - -
 skär. Kraf - ten sväl - - ler, kraf - ten väl - - ler,
 skär. Kraf - ten sväl - - ler, kraf - ten väl - - ler,

cresc.

f

130

cresc.

cresc.

cresc.

cresc.

cresc.

cresc.

cresc.

cresc.

sempre più f

å i var - - je våg som
 i var - - je våg som
 ler i strå och lav, i strå och lav, i var - je våg, i var - - je våg som
 ler i strå och lav, i strå och lav, i var - je våg, i var - - je våg som
 kraf - - ten sväl - - - ler, väl - ler i var våg, i var - - je våg som
 kraf - - ten sväl - - - ler, väl - ler i var våg, i var - - je våg som
 i strå och lav, i strå och lav, i var - je våg, i var - - je våg som

Lo stesso tempo, ma tranqu.

18 Sopr. giov. *ff.*
bär en glans av mod till li - vet.

Ten. solo.

Sopr. 1. 2. *ff.* (senza dim.) Och
bär en glans av mod till li - vet som du gav.

Alti. *ff.*
bär en glans av mod till li - vet som du gav.

Ten. 1. 2. *ff.*
bär en glans av mod till li - vet som du gav.

Bassi 1. 2. *ff.*
bär en glans av mod till liv som du gav.

18 *dim.* *p.*
Lo stesso tempo, ma tranqu.

138
so - - - - len ser jag än i kväl - - - - lens

141 19
tid med gyll - ne lå - - - - gor ö - ver äng - en le - -

Tenori (div. in 4 part.) *sotto voce*
Sol

19 *dolce*

144
sotto voce
- ka. So - len än gju - ter gyll - - - - ne lå - gor ö - ver
i kväl - lens tid gju - ter lå - - gor ö - ver

147

20

Bar. solo. *dolce* *più p*

Och dröm - men fö - des ny och vand - rar blid

äng - en. (endast några ljusa röster) Dröm - men fö - des ny och vand - rar

äng - en.

sempre p *più p*

152

21

den tys - ta blom - ster - sti - gen, me - dan ble - - - ka som - mar - stjär - nor

(några mörka röster) *sotto voce*

Alti. Ble -

Ten. blid den tys - ta blom - ster sti - gen. *) Ble -

1.2. *sempre pp* Ble -

3.4. *sempre pp* *) Ble -

Ble -

dim. *ppp*

21

157

ly - - - sa nat - tens frid.

- ka stjär - nor ly - sa nat - tens

- ka stjär - nor ly - sa nat - tens

- ka stjär - nor ly - sa, ly -

- ka stjär - nor ly - sa, ly -

ly -

*) Endast en eller ett par mycket ljusa röster i första stämman.

163 22

Sopr. 1. *pp* Dröm - men föds och vand - rar blid den tys - ta

Sopr. 2. *p* Dröm - - - men föds och vand - - rar blid den tys - ta blomster sti - gen,

Alti. frid. 1. 2. frid.

Ten. - - sa nat - tens frid. 3. 4. - - sa nat - tens frid. - sa.

sempre pp

170 23

Sopr. *mp* Ble - ka stjär - nor

Alto.

Ten.

Bar.

Sopr. 1. blom - ster sti - gen, ble - - - ka stjär - nor ly -

Sopr. 2. *pp* me - dan ble - - - ka stjär - nor ly -

Alti. (alla) *p* Ble - - - ka stjär - nor

Ten. (alla) *pp* me - dan ble - - - ka stjär - nor ly -

Bassi.

23

pp

S O L I.

SOPR. GIOV.

1. (in 2 parti)

pp mf pp

pp mf pp

p cresc. f

Stjär - - - - - nor ly - - - - - sa.

ly - - - - - sa, ly - - - - - sa.

p cresc. f

Stjär - - - - - nor ly - - - - - sa.

p cresc. f

Stjär - - - - - nor ly - - - - - sa.

Sopr. *poco f sotto voce*

Alti. *poco f pp*

Ten. *poco f sotto voce*

Bassi. *p poco f p*

- sa, ly - - - - -

ly - - - - - sa, ly - - - - -

- sa, ly - - - - -

Stjär - - - - - nor ly - - - - - sa.

cresc. dim. pp

24

Alto solo.

Men di - set sve-per ö-ver björ - kars stam, där mos - san glindrar un-der

Sopr. nat - tens frid.

Alti. - sa nat ten.

Ten. - sa nat - ten.

24

sempre pp

25 insensibilmente poco avvivando -

Sopr. dag - gens flö - den. dolce Di - set sve - per björ - kars stam, och mos - san glind - rar

Alti. Di - set sve - per björ - kars stam, och mos - san glind - rar

un pochettino cresc. -

26 sempre poco avvivando

Ten. Ung går Sa - gan fram att mä - la

Bar. Och vit och fin-hyllt ung går Sa - gan fram att mä - la

Sopr. un - der dag - gens flö - den.

Alti. - rar.

26 sempre poco avvivando

27

cresc. - skyggt om svun - na star - ka ö - - den, bragd-rik dag och trols-ka nät - ters glam.

cresc. - skyggt om svun - na star - ka ö - - den, bragd-rik dag och trols-ka nät - ters glam.

Ten. Fin - hyllt ung går

Bassi. Fin-hyllt ung och

27

212

att mä - - - la *cresc. - - - f.*

Sa - - gan fram att mä - - - la skyggt omsvun - na star - ka ö - den, bragd-rik dag och
 vit - går Sa - gan fram att mä - - - la skyggt om svun - na star - ka ö - den, bragd-rik dag och

218

28 Più animato. *entusiastico*

Sopr. solo. Och Vi - - - san vak - nar skäl-van-de och yr

trols - ka nät - ters glam.
 trols - ka nät - ters glam.

28 Più animato. *dolce*

222

sotto voce

SOPR. GIOV.

1. Ro - - -

2. Som - - -

till blom och doft i som - - marns ro - - - sen - äng -

sotto voce

Sopr. 1.

Alti.

Ten.

Bassi.

(nägra ljusa röster)
sotto voce

Å

dolce

jub - - - - - lar, jub - - - - - lar *p cresc.* - - - - - lar *p cresc.* - - - - - lar

- gen jub - - - - - lar, jub - - - - - lar re'n, *p cresc.* jub - - - - - lar re'n, da - - - - - gen *dim.* *p cresc.* - - - - - gen

pf Da - - - - - gen jub - - - - - lar, da - - - - - gen

Sopr.

Alti.

Ten.

Bassi. (alla) *f* Och da - - - - - gen jub - - - - - lar.

cresc. *f marc.* *p*

SOPRANI GIOVANILI.

Och da - - - - - gen jub - - - - - lar, nat - - - - - ten

jub - - - - - lar da - - - - - gen, da - - - - - gen

jub - - - - - lar, jub - - - - - lar, da - - - - - gen da - - - - - gen, *p*

jub - - - - - lar re'n, jub - - - - - lar, da - - - - - gen jub-lar, da - - - - - gen

jub-lar, da - - - - - gen jub-lar, da - - - - - gen, da - - - - - gen

Och da - - - - - gen jub - - - - - lar re'n, nat - - - - - ten

Ten. 1. *f* Och da - - - - - gen jub - - - - - lar.

marc. *cresc.*

250 *poco cresc.*

da - gen, da - gen med
 - lar, jub - lar, jub - lar, jub - lar, *cresc.*
 - lar, jub - lar, jub - lar, jub - lar, *cresc.*
 da - gen jub - lar, da - gen jub - lar, *cresc.*
cresc. Sopr. jub - lar, da - gen jub - lar, *sempre più f*
 Alt. - gen jub - lar, *sempre più f* med
cresc. Ten. jub - lar, da - gen jub - lar med *sempre più f*
 Bassi. jub - lar, da - gen jub - lar med *sempre più f*
 jub - lar, oeh da - gen jub - lar med *sempre più f*

254 *più f*

33

fris - ka to - ners klang från glöm - da
 - lar med fris - ka to - ner från glöm - da sträng-ar. *più f*
 - lar med fris - ka to - ner från glöm - da sträng-ar. *più f*
 - lar med fris - ka to - ner från glöm - da sträng-ar. *più f*
 jub - lar med fris - ka to - ner från glöm - da sträng-ar. *più f*
 fris - ka to - ners klang från glöm - da
 fris - ka to - ners klang från glöm - da
 - ka to - ners klang från glöm - da
 fris - ka to - ners klang från glöm - da *più f*

33

- la
 - la
 - la
 ta -
 ta -
 ta -
 Ten.
 Bar.
 mäk - tigt i den ar - la stun - den,
 Alti.
 Ten. 1. En gu - - - - - doms röst ta - lar
 Ten. 2. En gu - - - - - doms röst, som ta - lar mäk - tigt,
 Bassi 1. En gu - - - - - doms röst, en gu - - - - - doms röst ta - lar mäk - tigt,
 Bassi 2. En gu - - - - - doms röst ta - lar mäk - tigt,
 Det är en gu - - - - - doms röst, som ta - lar mäk - tigt,

cresc.
f
fz mf

- lar.
 - lar.
 - lar.
 Hö - ga to - ners
 Hö - ga to - ners
 Hö - ga to - ners
 Sopr.
 en tem - - - - - pel - rynd av hö - ga to - ners
 Alti.
 mäk - tigt i den ar - la stun - den,
 Ten. 1. 2. som ta - lar mäk - tigt, ta - - - - - lar,
 Bassi 1. 2. som ta - lar mäk - tigt, ta - - - - - lar,
 En
 en
 en
 en

1.2. tröst. To - - - - - *poco cresc.*

3. tröst. To - - - - - *p poco cresc.*

En tem - - - pel - rynd av to - ners tröst,
 En tem - - - pel - rynd av to - ners tröst,
 En tem - - - pel - rynd av to - ners tröst,

tröst, som välvs för dig,
 tem - - - pel - rynd av hö - ga to - ners tröst, som välvs för
 tem - - - pel - rynd av hö - ga to - ners tröst,
 tem - - - pel - rynd av hö - ga to - ners tröst,
 tem - - - pel - rynd av hö - ga to - ners tröst,

36

286

cresc.
cresc.
cresc.

- ner ta - - - - -
 - ner ta - - - - -
 som välvs för dig, som välvs för
 som välvs för dig, som välvs för dig, som välvs för
 som välvs för dig, för dig, för mig,
 för mig, väl - - - - - ves för

Sopr. *hp.*
 dig, för mig,
 Alt. *f*
 som välvs för mig, för dig,
 Ten.
 som välvs för dig, för

cresc.

a tempo, vivace *f*

To - - - ner
To - - - ner

se, var bun - den läng - tan spring - er fri ur
 - var bun - - - den läng - - - tan spring - er fri ur
 läng - - - - tan, bun - den läng - tan spring - er fri ur
 läng - - - - tan, bun - den läng - tan spring - er fri ur

se, var bun - den läng - tan spring - er fri ur
 - var bun - - - den läng - - - tan spring - er fri ur
 se, var bun - den läng - tan spring - er fri ur
 se. var bun - den läng - tan spring - er fri ur

a tempo, vivace

ritard.

ta - - - la A a
 ta - - - la A a

fill - da bröst, ur fill - da bröst. *cresc.* A *ff*
 fill - da bröst, ur fill - da bröst, *cresc.* fill - da bröst. *ff*
 fill - da bröst, ur fill - da bröst, *cresc.* fill - da bröst. *ff*
 fill - da bröst, ur fill - da bröst, *cresc.* fill - da bröst. *ff*

fill - da bröst, ur fill - da bröst, ur fill - da bröst. *cresc.* *ff*
 fill - da bröst, ur fill - da bröst, ur fill - da bröst. *cresc.* *ff*
 fill - da bröst, ur fill - da bröst, *cresc.* fill - da bröst. *ff*
 fill - da bröst, ur fill - da bröst, *cresc.* fy - - - da bröst. *ff*

ritard.

II.

308 **Molto adagio, solenne.**

Musical score for measures 308-313. The piece is in a minor key with a common time signature. It begins with a piano (*p*) dynamic. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some triplet markings. The texture is dense, with many chords and moving lines in both hands.

Musical score for measures 314-319. Measure 314 starts with a *cresc.* marking. Measure 315 has a *f dim.* marking. Measure 316 has a *dim.* marking. Measure 317 has a *ff* marking. Measure 318 has a *p* marking. Measure 319 has a *p* marking. A box containing the number 39 is located above measure 317.

Musical score for measures 320-325. Measure 320 starts with a *pp* marking. Measure 321 has a *cresc.* marking. Measure 322 has a *f dim.* marking. Measure 323 has a *p* marking. Measure 324 has a *mf* marking. Measure 325 has a *mf* marking. A box containing the number 40 is located above measure 324.

Musical score for measures 326-331. Measure 326 has a *cresc.* marking. Measure 327 has a *f* marking. Measure 328 has a *p* marking. Measure 329 has a *mf* marking. Measure 330 has a *cresc.* marking. Measure 331 has a *f* marking and a *rinforz.* marking.

Musical score for measures 332-337. Measure 332 starts with a *ff* marking. Measure 333 has a *p* marking. Measure 334 has a *ff* marking. Measure 335 has a *mf* marking. Measure 336 has a *pp* marking. Measure 337 has a *cresc.* marking. A box containing the number 41 is located above measure 333.

Musical score for measures 338-343. Measure 338 has a *f* marking. Measure 339 has a *piu cresc.* marking. Measure 340 has a *ff* marking. Measure 341 has a *ff* marking. Measure 342 has a *ff* marking. Measure 343 has a *ff* marking. A box containing the number 42 is located above measure 342.

SOPRANI GIOVANILI

343 (div. in 3 parti)

1. *pp cresc.* *f*
Temp - let strå - - lar strå -

2. *pp cresc.* *f*
Temp - let strå - - lar strå -

3. *pp cresc.* *f*
Temp - let strå - - lar strå -

meno sfz pp marc. cresc.

riten. Allegro ma non tanto. (♩ = ♪)

lar, strå - lar, lar, Temp -

lar, strå - lar. Temp -

lar, strå - lar. Temp - let

Sopr.

Alti. *pp* Temp - - - let

Ten.

Bassi.

riten. Allegro ma non tanto. (♩ = ♪)

marc. f dim. p p

43

rym - - - der lju - da.
 - - - let strå - lar, *p* *poco cresc.* rym - - - der lju - da.
 strå - lar, rym - - - der lju - da, rym - der lju - da.
 Rym - - - der lju - - - da.
 strå - lar. *p* *poco cresc.*
 (några höga röster)
 Temp - - - let strå - lar, rym - - - der
 Rym - - - der lju - - - da.

43

poco cresc. *cresc.*

360

tutti unis.

(in 2 parti)

44

S O L I.

Hel - - ge - do - men ring - es in. Temp - - - let
 Sopr.
 Alto. Temp - let strå - lar,
 Ten. Temp - let strå - lar,
 Basso. Temp - let strå - lar,
 Temp - let strå - lar,
 Temp - let
 Temp - let
 lju - da. (alla) *f* ring - es in. Temp *f* - let
 Hel - - ge - do - men ring - es in. Temp - let *f*
 da. Temp - let

44

poco f *mf* *f*

strå - lar.

rym - der lju - da. Hel - ge - do - men ring - es

rym - der lju - da. Hel - ge - do - men ring - es

rym - der lju - da. Hel - ge - do - men ring - es

rym - der lju - da. Hel - ge - do - men ring - es

strå - lar, rym - der lju - da. Hel - ge -

strå - lar, rym - der lju - da. Hel - ge -

strå - lar, rym - der lju - da. Hel - ge - do -

strå - lar, rym - der lju - da. Hel - ge -

mf *f* *mf* *f*

1. 2. *f* Hör du sång-ens rö - ster bju - da,

3. Hör du sång-ens rö - ster

in. Hör du sång-ens rö - ster

in. Hör du sång-ens rö - ster

in. Hör du sång-ens rö - ster

in. Hör du sång-ens rö - ster

do - men ring - es in. Hör du

do - men ring - es in. Hör du

do - men ring - es in. Hör du

do - men ring - es in. Hör du

45 *mf* *f*

dolce

390

konst - full da - - - - - ning,

ning,

se,

konst - full da - ning,

se, i rik och konst - full

rik och konst - full da - ning,

se,

da - - ning re - - sas valv, se,

och konst - full da - - - - - ning

se i rik och

da - - - - - ning,

se,

Se, i rik och

47

mf

konst - - - - - full da - - - - - ning

se, i konst - full da -

da - ning, se, i konst - full da -

se, i konst - full da -

se, i konst - full da -

re - - sas valv

re - - sas valv mot

konst - full da - - - - - ning re - - sas valv mot

konst - - - - - full da - ning re - - sas valv, re - - sas

cresc.

cresc.

cresc.

cresc.

cresc.

cresc.

cresc.

cresc.

cresc.

cresc.

Liv blir ton och syn.

a - ning.

a - ning.

a - ning.

a - ning.

Liv blir ton och syn.

Liv blir ton och syn.

Liv blir ton och syn.

Liv blir ton och syn.

Liv blir ton och syn.

Liv blir ton och syn.

Liv blir ton och syn.

Liv blir ton och syn.

pp

cresc.

mf

f

50

Här att off - ra, här att lo - va kal - las du.

Att off - - - ra, att lo - - - va, här att

syn.

Att off - - - ra, att lo - - - va, här att

syn.

Att off - - - ra, att lo - - - va, här att

syn.

Att off - - - ra, att lo - - - va, här att

Här att off - ra, här att lo - va kal - las du, att

Här att off - ra, här att lo - va kal - las du, att

Här att off - ra, här att lo - va kal - las du, att

Här att off - ra, här att lo - va kal - las du, att

50

51

Ljus av lju - set,

off - ra, här att lo - va kal - las du till hel - gad fest. Ljus

off - ra. här att lo - va kal - las du till hel - gad fest. Ljus

off - ra, här att lo - va kal - las du till hel - gad fest. Ljus

off - ra, här att lo - va kal - las du till hel - gad fest. Ljus

till hel - gad fest. Ljus av

off - - ra, att lo - va kal - las du till hel - gad fest. Ljus av

off - - ra, att lo - va kal - las du till hel - gad fest. Ljus av

off - - ra, att lo - va kal - las du till hel - gad fest. Ljus av

off - - ra, att lo - va kal - las du till hel - gad fest. Ljus av

51

ljus av ljus

av lju - set, ljus av lju - set är dess gå -

av lju - set, ljus av lju - set är dess gå -

av lju - set, ljus av lju - set är dess gå - va, är dess

av lju - set. ljus av lju - set är dess gå - va, är dess

lju - set, ljus av lju - set är dess gå - va, hjär -

lju - set, ljus av lju - set är dess gå - va, är dess

lju - set, ljus av lju - set är dess gå - va, är dess

lju - set, ljus av lju - set är dess gå - va, är dess

lju - set, ljus av lju - set är dess gå - va, är dess

gå - - va. Rym - - den själv är

- - va, här - tats an - dakt gäst.

- - va, här - tats an - dakt gäst.

gå - va, här - tats an - dakt gäst.

gå - va, här - tats an - dakt gäst.

- - - - - tats an - dakt gäst. Rym - - den själv är

gå - va, här - tats an - dakt gäst. Rym - - - - - den själv

gå - va, här - tats an - dakt gäst. Rym - - - - - den själv

gå - va, här - tats an - dakt gäst. Rym - - - - - den själv

gå - va, här - tats an - dakt gäst. Rym - - - - - den själv

sång - - - ens mo - - der, e - - - vig - he - - - ters böl - - -

sång - - - ens mo - - der, e - - - vig - he - - - ters

Sopr. I.
sång - - - ens mo - - der, e - - - vig - he - - - ters böl - - -

Sopr. II.
sång - - - ens mo - - der, e - - - vig - he - - - ters

Alti.
är sång-ens mo - - der, e - - - vig - he - - - ters böl - - -

Ten.
är sång-ens mo - - der, e - - - vig - he - - - ters böl - - -

Bassi.
är sång-ens mo - - der, e - - - vig - he - - - ters böl - - -

446

53

- je - - gång.
 bö - je - - gång.
 - je - - gång.
 - je - - gång.

Djupt ur jor - - dens mör - - ka flo - - der
 Djupt ur jor - - dens mör - - ka flo - - der
 Djupt ur jor - - dens flo - - der
 Djupt ur jor - - dens flo - - der

53

f *ff*

452

54 Poco sostenuto.

bru - sar ti - dens sång.
 bru - sar ti - dens sång.
 bru - sar ti - dens sång.
 bru - sar ti - dens sång.

54 Poco sostenuto.

p

459

Sopr. 2. *mf*
 Alti. *mf*
 Ten. *p*
 Bassi. *p*

55

Sor - - lar det av ö - - de vat - -
 Sor - - lar det av ö - - de vat - -
 Sor - - lar det av ö - - de vat - -
 Sor - - lar det av ö - -

55

Sopr. 2. *p*
 ten, bor en sak - nads värld där *dim.*
 Alti. ten, bor en sak - nads värld där i.
 Ten. - de vat - ten, en sak - nads värld -
 Bassi. - de vat - ten, bor en sak - nads värld där -
 - de vat - ten, sak - nads värld

cresc. *dim.*

471 **56** tutti soprani.
 Sopr. 2. *f* Kla - gar det som skri - ur nat - ten,
 Alti. *p* Kla - gar skri - ur
 Ten. *mf cresc.* Kla - gar *f* skri - ur
 Bassi. *dim.* *p* Kla - gar det skri - ur
 där - i. Kla - gar det ur nat - ten,

56 *cresc.*

476 *cresc.*
 är det smär - tans skri. *ff*
 nat - ten, är det smär - tans skri. *ff*
 nat - ten, är det smär - tans skri. *ff*
 är det smär - tans skri. *ff*

molto cresc. *dim.*

Rev.

480 Grave.

Vocal score for measures 480-485. The music is in a B-flat major key signature and common time. The vocal line consists of three staves. The lyrics are: "Hör, i ur - sprungs - dju - pa kvä - - den". Dynamics include *mf* and *pp*. There are triplets in the vocal line.

Grave.

Piano accompaniment for measures 480-485. The piano part features a steady accompaniment with chords and moving lines in both hands. Dynamics include *p* and *pp*. There are triplets in the right hand.

490 **57**

Vocal score for measures 490-495. The lyrics are: "dröm - - da släk - tens mål. I kvä -". Dynamics include *p cresc.*, *f*, and *p*. There are triplets in the vocal line.

57

Piano accompaniment for measures 490-495. The piano part continues with chords and moving lines. Dynamics include *mp*, *cresc.*, *f*, and *p*. There are triplets in the right hand.

499 **58**

Vocal score for measures 499-504. The lyrics are: "den. Vis - kan - de som sus - i sä - den. kling - an - de som". Dynamics include *pp*, *mf cresc.*, and *f cresc.*. The tempo marking is *riten.*

58

Piano accompaniment for measures 499-504. The piano part features a sustained accompaniment with chords. Dynamics include *pp* and *cresc.*. The tempo marking is *riten.*

42 Allegro ma non tanto.

SOPR. GIOV. (in 3 parti) 1. *p* Temp - - - let strå - lar, strå - lar, rym - der

2. 3. *p* Temp - - - let strå - lar, rym - *poco cresc.* - der lju - da, rym - der

S O L I. *p* Temp - - - let strå - lar. *p* Temp - - - let strå - lar. *p* Temp - - - let strå - lar. *p* Temp - - - let strå - lar.

p Temp - - - let strå - lar.

ff stål. Rym - - - der *pp*

ff stål. Rym - - - der *pp*

ff stål. Rym - - - der *pp*

ff stål. Rym - - - der *pp*

ff stål. Rym - - - der *pp*

ff dim. **Allegro ma non tanto.** *p* *cresc.*

513 *cresc.* *cresc.* [59] *f*

lju - da, der lju - lju da, *cresc.* lju - da. Temp - let strå - lar,

lju - da. *cresc.* lju - da. Temp - let strå - lar,

cresc. Hel - ge - do - men ring - es in. Strå - lar,

cresc. Hel - ge - do - men ring - es in. Strå - lar,

cresc. Hel - ge - do - men ring - es in. Templet strå - lar,

cresc. Hel - ge - do - men ring - es in. Templet strå - lar,

cresc. lju - da. *f* Temp - let strå - lar, rym - der

cresc. lju - da. *f* Temp - let strå - lar, rym - der

cresc. lju - da. *f* Temp - let strå - lar, rym - der

lju - da. Templet strå - lar, rym - der

[59] *poco f* *f*

519 tutti unis.

rym - - der lju - - da. Hel - - ge - do - men ring - - es

lju - - da. Hel - - ge - do - men ring - - es in.

rym - - der lju - - da. Hel - - ge - do - men ring - - es in.

rym - - der lju - - da. Hel - - ge - do - men ring - - es in.

lju - - da. Hel - - ge - do - men ring - - es in.

lju - - da. Hel - - ge - do - men ring - - es in.

lju - - da. Hel - - ge - do - men ring - - es in.

lju - - da. Hel - - ge - do - men ring - - es in.

cresc. *ff* *dim.*

525

60

in. Hör det kling - - a,

- men ring - es in. Hör det

- men ring - es in. Hör det

- men ring - es in. Hör det

do - men ring - es in.

Hör det kling - - a, hör det sjung - -

Hör det kling - - a, hör det

det kling - - a, hör det

Hör det kling - - a,

60

530

mf

hör det so - na, hör det trö -

sjung - a, hör det trö -

sjung - a, hör det trö -

Hör det so - na, hör det

Hör det so - na, hör det

sjung - a, sjung - a, hör det so - na, hör det

sjung - a, hör det trö -

sjung - a, hör det trö -

hör det so - na,

61

cresc.

- sta, hör det so - na, so -

- sta, hör det so - na, so -

trö - sta, sjung - a

trö - sta, hör det trö - sta,

trö - sta, milt och varmt, sjung - a

- na, hör det trö - sta, hör det trö - sta, so - na

- sta, hör det so - na, hör det trö - sta, hör det so -

hör det trö - sta, hör det so - na, hör det trö - sta

61

cresc.

na, trö - sta.

na i da - gens tung -

na i da - gens tung -

mod i da - gens tung - a, trö - sta,

mod i da - gens tung - a. hör det

milt och varmt, sjung - a mod i da - gens tung - a,

- na mil't och varmt, sjung - a mod i da - gens tung -

milt och varmt, sjung - a mod i da - gens tung -

62 Hör det sjung - a, hör det sjung - a rik -

a, sjung - a, sjung -

a, sjung - a, sjung -

sjung - a, sjung -

sjung - a, sjung - a, sjung - a, sjung -

sjung - a mod i da - gens tung - a, mod i da - gens tung - a, sjung -

a, hör det sjung - a, hör det sjung - a, hör det sjung -

- a, sjung - a mod i da - gens tung - a, sjung - a mod i da - gens

62

64

1.2. *ff*
(in 4 parti) 3.4. *ff*

for - - mad av en
for - - mad av en
stolt och fri, stolt for - - - mad, for - mad av en
stolt och fri, stolt for - - - mad, for - mad av en
stolt och fri, stolt stolt for - - - mad, for - mad av en
stolt o fri, stolt stolt for - - - mad, for - mad av en
glät-tig, stolt och fri, går du stolt, for - - mad av en
glät-tig, stolt och fri, går du stolt, for - - mad av en
glät-tig, stolt och fri, går du stolt, for - - mad av en
glät-tig, stolt och fri, går du stolt, for - - mad av en

sempre f

64

566 *tutti unis.*
ba.

gu - doms hän - der. E - - - vig me - lo - di, me -
gu - doms hän - der. E - - - vig me - lo -
gu - doms hän - der. E - - - vig me - lo -
gu - doms hän - der. E - - - vig me - lo -
gu - doms hän - der. E - - - vig me - lo -
gu - doms hän - der. E - - - vig me - lo - di, *meno f*
gu - doms hän - der. E - - - vig me - lo - di,
gu - doms hän - der. E - - - vig me - lo - di,
gu - doms hän - der. E - - - vig me - lo - di,
gu - doms hän - der. E - - - vig me - lo - di,

ff

65

65

65

573

di, me - lo - di, e - vig me - lo - di.

di, e - vig me - lo - di.

di, e - vig me - lo - di.

di, e - vig me - lo - di.

e - vig me - lo - di, e - vig, e - vig me - lo - di.

meno f e - vig me - lo - di, *f* e - vig, e - vig me - lo - di.

meno f e - vig me - lo - di, *f* e - vig, e - vig me - lo - di.

e - vig me - lo - di, e - vig, e - vig me - lo - di.

dim.

579 **66** *dolce*

Kla - ra skön-het, där du an-das, blom - mar ung -

dolce Kla - ra skön-het, där du an-das, blommor ung -

dolce Kla - ra skön-het, där du an-das, blom - mar ung - dom

dolce Kla - ra skön-het, där du an-das, blom - mar

66 *dolce*

dolce

67

- - dom i ditt spår. Kla - - ra skönhet, där du
 - - dom i ditt spår. Där du
 i ditt spår. Kla - - ra skönhet,
 ungdom i ditt spår. Där du

Kla - ra skön - het, där du an - das,
 Kla - ra skön - het, där du an - - - das,
 Kla - ra skön - het, där du an - das,
 Kla - ra skön - het, där du an - - das,

67

mf

68 *dolce espress.*

an-das, blom - - - mar ung - dom. Giv oss,
 an-das, blom - mar ungdom. *dolce espress.*
 blom-mar ungdom. Giv oss,
 an-das, blom - mar ungdom.

dim. *dolce*
 blom-mar ungdom, ung - - - dom i ditt spår.
 blom - mar ung - dom, blom - mar ung - dom i ditt spår.
dim. *dolce*
 blom-mar ungdom, blommor ung - - dom i ditt spår.
 blom - mar ung - dom, blom - mar ung - dom i ditt spår.

68

dim. *p*

giv, *dolce espress.* när tim-man randas, giv_ oss kraft av sång - ens vår.
 Giv_ oss, giv, när tim - man ran - - das, kraft av sång - ens vår.
 giv, *dolce espress.* när tim-man randas, giv_ oss kraft av sång - ens vår.
 Giv_ oss, giv, när tim - man ran-das, kraft av sång - ens vår.

poco cresc.

Giv_ oss, giv_ -
 När tim-man ran-das, ran -
 När tim-man ran-das, ran -
 Giv_ oss, giv_ - ran -

p Giv_ oss, giv_ - när tim-man ran - das, tim - man ran-das,
p Giv_ oss, när tim-man ran - - das, tim - man ran -
p Giv_ oss, giv_ - när tim-man ran - das, tim - man ran-das,
p Giv_ - giv_ oss, giv, när tim - - man ran -

più p

611

SOPR. GIOV.

70

pp

Temp - - - let skym - mer.

p

Temp - - - let skym - mer.

- - das.

- - das.

- - das.

pp giv oss kraft av sång - ens

dim.

pp

mf Temp - let

pp das, kraft av sång - ens

dim.

pp

pp giv oss kraft av sång - ens

dim.

pp

das, giv oss kraft av sång - ens vår.

70

pp

p

619

71

mp

Da - - - gen li - der.

Da - - - gen li - der.

mf Temp - - - let skym - mer.

mf Temp - - - let skym - mer.

mf skym - mer.

mp

Da - - - gen li - der.

p

Snart tänds av - skeds-

mf Temp - let skym - mer.

mp

Da - gen li - der.

p

Snart tänds av - skeds-

mf Temp - let skym - mer.

mp

Da - gen li - der.

Snart tänds av - skeds-

71

72

p *poco*

Temp - - - let skym - mer.

p
Da - - - gen li - - der.

p
Vä - - - gen

p
Vä - - - gen

flam - mans

bloss.

p
Vä - - - gen

mörk - nar.

Nat -

flam - mans

bloss.

mp
Vä - - - gen

mörk - nar.

flam - mans

bloss.

mp
Vä - - - gen

mörk - nar.

flam - mans

bloss.

72

73

pp soave

Å

p
Nat - - - ten skri - der.

p
Nat - - - ten skri - der.

mörk - nar.

mörk - nar.

- - - ten skri - der.

cresc. p
Men du föl - jer oss.

cresc. p
Men du föl - jer oss.

cresc. p
Men du föl - jer oss.

cresc. p
Men du föl - jer oss.

73

Nat - - ten skri - der.

Men du föl - jer oss.

cresc. p dim.

643 **74**

sotto voce
Å

ppp
Lyss - - na, lyss - - na!

ppp
Lyss - - na, lyss - - na, lyss - - na!

ppp
Lyss - - na, lyss - - na!

ppp
Lyss - - na!

74

pp

652 **75**

mp *dim.* *pp* *ppp*

Å

Brin -

Brin -

poco
Sång - - ens min - - nen to - na ö - ver dag som var.

poco
Sång - - ens min - - nen to - na ö - ver dag som var.

poco
Sång - - ens min - - nen to - na ö - ver dag som var.

Sång - - ens min - - - nen to - na ö - ver dag som var.

75

cresc.

76

cresc.

f

Brin - - nen, dö - dens stjär - - nor, dö - dens stjär - -
 nen, brin - - nen, dö - dens stjär - - nor, dö - dens stjär - -
 nen, brin - - nen, dö - dens stjär - - nor, dö - dens stjär - -

cresc. *f* *dim.*

Dö - dens stjär - - nor, dö - dens stjär - -

Brin - - nen, brin - - nen, dö - dens stjär - - nor, brin - - nen,
 Brin - - nen, brin - - nen, dö - dens stjär - - nor, dö - dens stjär - - nor,
 Brin - - nen, brin - - nen, dö - dens stjär - - nor, dö - dens stjär - - nor,
 Brin - - nen, brin - - nen, dö - dens stjär - - nor, dö - dens stjär - - nor,

f *dim.* *cresc.* *f* *dim.*

76

mf *mf* *f* *dim.*

77 *pp*

- - nor. Sång - - en ström-mar klar. Som en sång
 - - nor. Sång - - en ström-mar klar. Som sång på
 - - nor. Sång - - en ström-mar klar. Som en sång på

p *soave* *soave* *soave*

brin - - nen. Sång - en ström-mar klar. Som en sång på
 brin - - nen. Sång - en ström-mar klar. Som en sång på
 brin - - nen. Sång - en ström-mar klar. Som en sång

p *pp* *pp* *pp* *pp*

77

dolce

678

78

ppp

på stil - la - vat - ten ljuvt för - to - nad, ljuvt för - to - nad, *sempre più p*
 stil - la vat - ten ljuvt för - to - nad, *pp* vag - gas
 stil - la vat - ten ljuvt för - to - nad, ljuvt för - to - nad, *sempre più p*
 stil - la vat - ten ljuvt för - to - nad, ljuvt för - to - nad, *pp* vag - gas
 Ljuvt för - to - nad, ljuvt för - to - nad, *ppp* smär -

stil - la vat - ten ljuvt för - to - nad, vag - gas
 stil - la vat - ten ljuvt för - to - nad, vag - gas
 på stil - la vat - ten ljuvt för - to - nad, vag - gas
 på stil - la vat - ten ljuvt för - to - nad, smär -

78
dolce espress. *dim.*

686

79

pp
 smär - tan milt för - so - nad tyst. *pp* *poco*
 smär - tan milt för - so - nad tyst. *pp* mot *poco*
 smär - tan milt för - so - nad tyst *pp* mot *poco*
 - - tan vag - gas tyst mot

smär - tan milt för - so - nad.
 smär - tan milt för - so - nad tyst mot skug - gor - na och nat - ten.
 smär - tan milt för - so - nad tyst mot skug - gor - na och nat - ten.
 - - tan vag - gas tyst mot nat - ten.

79

80 poco a poco rall.

ppp

1.2.
3.4.

nat - ten.
nat - ten.
nat - ten.

Bä - ras vi i ving-ars sus,
Bä - ras vi i ving-ars sus,
Bä - ras vi i ving-ars sus,
Bä - ras vi i ving-ars sus,

80 poco a poco rall.

81

Lento.

sång, till klar - het av ditt ljus.
sång, till klar - het av ditt ljus.
sång, till klar - het av ditt ljus.
till klar - het av ditt ljus.

81

Lento.

perdendosi

Wilhelm Stenhammar

Wilhelm Stenhammar (1871–1927) tillhör de stora namnen i svensk musikhistoria – i dag mest känd som tonsättare, under sin korta livstid lika respekterad som pianist och dirigent. Det hör till saken att Stenhammar var verksam när det moderna musiklivet formades, och de främsta namnen under denna epok har aldrig förlorat sin lyskraft. För Stenhammars del illustreras det av de kompositioner som stadigt behållit sin plats som repertoarverk, i första hand hans första pianokonsert (b-moll), *Två sentimentala romanser* för violin och orkester, pianoverket *Sensommarnätter*, solosånger som ”Flickan kom från sin älsklings möte” samt körsångerna ”Sverige” och ”I seralliets have”.

Wilhelm Stenhammar skaffade sig en gedigen och framför allt bred musikalisk skolning: pianostudier vid Richard Anderssons musikskola, orgel för Wilhelm Heintze och August Lagergren, kontrapunkt för Joseph Dente, komposition för Emil Sjögren och Andreas Hallén. Som så många andra svenska musikstudierande vid denna tid, och tidigare, for Stenhammar också utomlands, till Berlin för pianostudier.

Redan under studietiden började Stenhammar framträda som pianist, men också komponera. Som pianist inledde han ett samarbete med violinisten Tor Aulin och dennes stråkkvartett som skulle komma att utveckla kammarmusicerande i Sverige. Deras turnéer runt om i landet är legendariska.

Stenhammar var dirigent för kören Filharmoniska sällskapet i Stockholm 1897–1900. 1902 var han med att grunda det som idag benämns Kungliga Filharmonikerna i Stockholm. Han dirigerade i perioder också vid Kungl. Teatern och var åren 1907–22 konstnärlig ledare för dåvarande Göteborgs orkesterförening. Wilhelm Stenhammar komponerade parallellt med sin verksamhet som pianist och dirigent. Periodvis tog dock de sistnämnda engagemangen över, men som fulltecknad musiker och dirigent behövde han å andra sidan inte komponera på beställning såsom flera av hans tonsättarkolleger tvingades till.

Wilhelm Stenhammar blev invald som ledamot nr 501 i Kungl. Musikaliska akademien den 29 november 1900.

Gunnar Ternhag

Om utgåvan

Förlagan är utgiven av Musikaliska Konstföreningen, Stockholm, 1924.

På omslaget står: ”Musikaliska Konstföreningen / Sången / av / Wilhelm Stenhammar / Op. 44 / Komponerad till Kungl. Musikaliska Akademiens 150-års-jubileum / Klaverutdrag av tonsättaren / Stockholm 1924”.

Tillkomstår: 1920–21.

Sången: Verkkommentar

Vid nyåret 1920 fick Wilhelm Stenhammar beställning på en festkantat till Kungliga Musikaliska Akademiens 150-årsjubileum, som skulle infalla hösten 1921. Som textförfattare valdes på Stenhammars inrådan tonsättarkollegan Ture Rangström, som även var verksam som diktare bl a med texter till några av sina egna sånger.

I juli 1920 var texten klar och komponerandet kunde börja. Stenhammar tänkte sig ett verk av symfonisk karaktär. Två utkast till verktitlar, *Sinfonia Corale* och *Sinfonia Vocale* ger en vink om hans intentioner. Under arbetet hade han svårigheter att förena Rangströms prunkande, bildrika text med sitt eget tonspråk, och när första satsen var klar i september 1921 kom han inte vidare i sitt komponerande. Efter uppmuntran och råd av tonsättaren och vännen Carl Nielsen tog arbetet ny fart, och verket fullbordades under stor tidspress hösten 1921. Nielsens råd var att Stenhammar skulle satsa på kontrapunkt: ”Du er jo en Mester også i Kontrapunkt, benyt det.” Andra satsen, som från början var tänkt som en variationssats efter mönster av bl a Beethovens tredje och nionde symfonier, blev nu i stället ett rikt kontrapunktiskt *Allegro non troppo* i betydligt mer klassicistisk stil än den brokigare första satsen. Den slutliga titeln på verket blev *Sången. En symfonisk kantat*, en mer neutral titel än de två första förslagen men ändå innehållande det viktiga ordet ”symfonisk”.

Verket är skrivet för osedvanligt stora resurser för Sverige vid den tiden. Orkesterbesättningen är i sig stor med 14 träblåsare, 11 bleckblåsare, pukor och 5 slagverkare, harpor (angivet i flertal som ”arpe” i partituret), celesta, piano och stråkar, men utöver det krävs fyra sångsolister, en stor blandad kör och därtill en kör med ”Soprani giovanili”, alltså en barnkör med höga röster. Dessa resurser behandlas med den 50-årige Stenhammars hela kompositions-erfarenhet. Där finns harmoniskt synnerligen djärva avsnitt (som i verkets inledning), skimrande impressionism och klassicistisk flerkörighet. Det kontrapunktiska inslaget innebär inte kanon eller fugor, utan ett effektivt utnyttjande av den mångstämmighet som de rika vokala resurserna möjliggör. De fyra solörösterna behandlas ofta som en tredje kör, och när solisterna, kören och barnrösterna sjunger tillsammans klingar många gånger 8–9 självständiga stämmor samtidigt.

För att alla dessa stämmor skulle få plats på notsidorna var det nödvändigt att trycka upp ett extra stort notpapper med 36 notsystem och en höjd på ungefär en halv meter.

Den 18 december 1921 gick jubileumshögtiden av stapeln i Musikaliska Akademiens stora sal. Som solister medverkade Greta Söderman, Liva Järnefelt, Oscar Ralf och Conny Molin. Kungliga Hovkapellet spelade, och den stora kören bestod av 166 utvalda sångare. Stenhammar själv dirigerade.

Redan 1922 ägde det första framförandet i Göteborg rum, även då med Stenhammar som dirigent. Men därefter har det blivit ganska sparsamt med framföranden, främst beroende på det stora musiker- och sångaruppbådet, men säkert även på grund av verkets svårighetsgrad. Däremot har mellanspelet som inleder andra satsen, blivit ett ofta spelat repertoarverk.

1924 trycktes klaverutdraget av Musikaliska Konstföreningen (ny upplaga hos Eriks 1965). Partituret finns i ett par avskrifter, men orkestermusikerna har

hittills spelat från originalstämmorna från 1921 eller från kopior av dessa.

Trots att kantaten skrevs till Musikaliska Akademiens jubileum har Rangström i sin text helt undvikit att beröra akademiens och den svenska musikens historia under de 150 åren. Akademien omnämns över huvud taget inte, och inte heller nämns någon av våra betydande tonsättare eller musiker. Men en liten referens har ändå smugit sig in i verket. När Rangström i kantatens första sats skriver "Och Visan vaknar, skälvande och yr till blöm och doft i sommarns rosenängar" sticker Stenhammar in ett citat ur Adolf Fredrik Lindblads sång *En sommardag*. Barnrösterna sjunger några takter ur sången med Lindblads text (takt 229–231), och några fraser dyker även upp i orkestern och övriga sångstämmor (med Rangströms text). I andra satsens slutavsnitt (från takt 641) återkommer några melodislingor ur sången, fritt gestaltade, och *En sommardag* får därför fungera som ett slags symbol för den svenska musiken, till vilken hela verket är en hyllning - "Min sång, mitt land, du mina sångers land!" som kantatens öppningsfras lyder.

Bo Wallner ägnar ett helt kapitel åt *Sången* i sin stora biografi *Wilhelm Stenhammar och hans tid*. Kapitlet finns även utgivet separat under titeln *Sinfonia Vocale. Om Wilhelm Stenhammars och Ture Rangströms kantat Sången. En verkmonografi*.

© Finn Rosengren

Wilhelm Stenhammar

Wilhelm Stenhammar (1871–1927) is among the great names in Swedish music history – now mostly remembered as a composer, but equally respected as a pianist and conductor during his short life. Part of this is due to the fact that Stenhammar was active during the formation of modern musical life, and the foremost names of this period have never lost their radiance. For Stenhammar's part, this is illustrated by the compositions that have consistently kept their places as repertoire pieces, on the first hand his first piano concerto (B flat minor), *Två sentimentala romanser* ('Two Sentimental Romances') for violin and orchestra, the piano piece *Sensommarnätter* ('Late Summer Nights'), solo songs such as 'Flickan kom ifrån sin älsklings möte' ('The Girl Came from Meeting Her Lover' and the choral songs 'Sverige' ('Sweden') and 'I seralliets have' ('In the Seraglio Garden').

He acquired a musical education that was both sound and extensive: piano studies at Richard Andersson's School of Music, organ for Wilhelm Heintze and August Lagergren, counterpoint for Joseph Dente, composition for Emil Sjögren and Andreas Hallén. Like so many other Swedish music students at the time, and earlier, he also travelled abroad, to Berlin, to study piano.

Stenhammar started performing as a pianist during his studies, and also began composing. As a pianist, he began collaborating with the violinist Tor Aulin and his string quartet, which would come to develop chamber music in Sweden. Their tours around the country are legendary.

He was a conductor for the Stockholm Philharmonic Society choir from 1897 to 1900. In 1902, he was among the founders of what is now known as the Royal Stockholm Philharmonic Orchestra in Stockholm. He also conducted at the Royal Opera and was artistic director of what was then the Gothenburg Orchestra Association from 1907 to 1922. In tandem with his career as a pianist and conductor, Stenhammar was a composer. However, the former activities would periodically eclipse his other work, but as a fully-fledged musician and conductor, he was not forced to compose on commission, as many of his colleagues were.

On November 29, 1900 Wilhelm Stenhammar was elected to the Royal Academy of Music as member no. 501.

Gunnar Ternhag

Trans. Martin Thomson

About the edition

Originally published by Musikaliska Konstföreningen, Stockholm, 1924.

Text on the front page: "Musikaliska Konstföreningen / Sången / av / Wilhelm Stenhammar / Op. 44 / Komponerad till Kungl. Musikaliska Akademiens 150-års-jubileum / Klaverutdrag av tonsättaren / Stockholm 1924".

Year of composition: 1920–21.

Sången: Work commentary

At the beginning of 1920, Wilhelm Stenhammar was commissioned to write a celebratory cantata for the 150th anniversary observance of the Kungliga Musikaliska Akademien (the Royal Swedish Academy of Music), which was to take place in the autumn of 1921. On Stenhammar's advice, his composition collaborator, the lyricist Ture Rangström, was chosen to author the text. Rangström was also active as a poet and wrote lyrics to several of his own songs.

By July 1920, the text was ready and composition of the music could begin. Stenhammar imagined a work with a symphonic character. Two early working titles, '*Sinfonia Corale*' and '*Sinfonia Vocale*' hint of his intentions. During the work process he had difficulty combining Rangström's flowery, metaphorical text with his own tonal language, and after the first movement was completed in September 1921, he progressed no further with the composition. After encouragement and advice from his friend, the composer Carl Nielsen, the work gained new momentum, and was completed in the autumn of 1921 – under a great press for time. Nielsen's advice was that Stenhammar should make use of counterpoint: 'You are also a master in counterpoint, use it.' The second movement, which from the beginning was intended as variations based on patterns from, for example, Beethoven's third and ninth symphonies, now instead became a rich contrapuntal *Allegro non troppo* in a much more classicist style than the more varied first movement. The final title of the work was '*Sången. En symfonisk kantat*', a more neutral title than the first two proposals but still containing the important word 'symphonic'.

The work was written for unusually larger resources than were common in Sweden at that time. The instrumentation of the orchestra is large with fourteen woodwinds, eleven brass instruments, timpani and five percussionists, harps (indicated in the plural as 'arpe' in the score), celesta, piano and string instruments. But, in addition it requires four vocal soloists, a large mixed choir as well as a choir with '*Soprani giovanili*,' meaning a children's choir with high voices. These many resources required the whole of the 50-year-old Stenhammar's compositional experience. There are harmoniously extremely bold sections (as in the work's introduction), shimmering impressionism and the use of multiple choirs in classicist style. The contrapuntal element does not contain canons or fugues, but rather an effective utilisation of the diversity that the rich vocal resources enable. The four solo voices are often treated as a third choir, and when the soloists, the choir and the children's voices sing together, eight to nine independent parts are often heard simultaneously.

In order for all these parts to fit onto the pages of the score, it was necessary to print extra large music paper with thirty-six music staves and a height of about half a meter.

On December 18, 1921, the anniversary celebration took place in the great hall of the Kungliga Musikaliska akademien. Greta Söderman, Liva Järnefelt, Oscar Ralf and Conny Molin participated as soloists. Kungliga Hovkapellet (the Royal Court Orchestra) played, and the large choir consisted of one-hundred and sixty-six selected singers. Stenhammar himself conducted.

In Gothenburg, the first performance took place as early as 1922, also with

Stenhammar as the conductor. But since then, there have been very few performances, mainly due to the large group of musicians and singers needed, but probably also due to the work's degree of difficulty. On the other hand, the interlude that begins the second movement has become a frequently played repertoire piece.

In 1924, the piano reduction was printed by the Musikaliska Konstföreningen (Musical Arts Association) with a new edition given out in 1965 by Eriks. The score can be found in a couple of transcripts, but orchestra musicians have so far played from the original parts from 1921 or from copies of these.

Despite the fact that the cantata was written for the Musikaliska Akademien's anniversary, in his text, Rangström has completely avoided touching on the academy's and Swedish music's history during those one-hundred and fifty-years. Nowhere is the academy named, and neither are any of the important composers and musicians. However, a small reference has, at any rate, crept into the work. In the cantata's first movement, where Rangström writes, 'Och Visan vaknar, skälvande och yr till blom och doft i sommarns rosenängar' ('And the song awakens, trembling and dizzy into bloom and scent in the summer's flowery meadows'), Stenhammar inserts a quote from Adolf Fredrik Lindblad's song 'En sommardag' ('A summer day'). The children's voices sing a few bars from the song with Lindblad's lyrics (measures 229–231), and several phrases appear in the orchestra and other vocal parts (with Rangström's text). In the final section of the second movement (from measure 641) a few bits of melody from the song return, freely formulated. And so, 'En sommardag' functions like a kind of symbol for the Swedish music to which the whole work is a tribute – as the cantata's opening phrase says, 'Min sång, mitt land, du mina sångers land!' (My song, my country, you my land of songs!).

Bo Wallner devotes an entire chapter to 'Sången' in his substantial biography, *Wilhelm Stenhammar and his time*. The chapter is also published separately under the title *Sinfonia Vocale. Om Wilhelm Stenhammars och Ture Rangströms kantat Sången. En verkmonografi*.

© Finn Rosengren
Trans. Jill Ann Johnson